

POBLĄDZIĆ (56) *vb pf*

o jasne.

inf pobłądzić (6). ◇ *fut 3 sg* pobłądzi (5). ◇ *1 pl* pobłądziemy (1). ◇ *2 pl* pobłądzicie (2). ◇ *3 pl* pobłądzą (2). ◇ *praet 1 sg m -m* pobłądził (2). ◇ *3 sg m* pobłądził (5). *f* pobłądziła (1). *n* pobłądziło (1). ◇ *2 pl m pers -ście* pobłądzili (1). ◇ *3 pl m pers* pobłądzili (12). *subst* pobłądziły (2). ◇ *plusq 3 sg m* był pobłądził (1). ◇ *3 pl m pers* byli pobłądzili (1). ◇ *con 3 sg m* by pobłądził (5). ◇ *1 pl m pers* bychmy pobłądzili (1). ◇ *3 pl m pers* by pobłądzili (5). ◇ *con praet 3 sg m* by był pobłądził (1). ◇ *impers praet* pobłądziło się (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

1. Zgubić drogę (3) :

Zwrot: »drogi pobłądzić« (1): Więc fie mu [Ezopowi] Kápłan przygodził/ Ktory był drogi pobłądził. *BierEz A3.*

Przen (2) : Od nieprzyiáciela racz ślczycitz/ Pokoia śwégo wżyczytz/ A lám racz chodnitz przed nami/ Bociém pobłądziemy łami. *OpecŻyw 177.*

Zwrot: »na drodze pobłądzić« (1): bo śię dużá iego podobáá Pánu/ y przeto wywieść go chciał z poyśrzodku złości/ áby ná długiey drodze nie pobłądził. *SkarŻyw 196.*

2. *Niewłaściwie, źle postąpić; errare Vulg, PolAnt; peccare Mącz (51) :* *KromRozm I E4; KrowObr 204; Skażmy go ná hániebną śmierć [...]. To myślac pobłądzili/ ábowiem ie zálepiłá ich złość. BibRadz Sap 2/21; BudBib Sap 2/21, Ps 57/4; SkarJedn 205; SkarŻyw 31, 511; KochDz 107; krotko mowiąc Piłát ták Páná śwego ładził iáko ślyłzal á nie iáko wiedział/ á bárzo też pobłądził. GórnRozm F3v, H3; Y przetoż/ one śynody Arianow y innych haeretykow [...] iż áni przyzwolenia áni potwierdzenia Papiezkiego nie miáły/ przeto nie dziw iże pobłądziły. WujNT 461; WysKaz 30 [3 r.]; SkarKaz 206a, b [2 r.], 610a; ktory [Bóg] nigdy pobłądzić y złým być y tyránnem nie może. SkarKazSej 691b, 691b, 692a, 700a.*

pobłądzić od czego (2): Abowiem korzeń wżego złego iest chćiwość: ktorzy niektorzy prágnąc/ pobłądzili od wiáry *WujNT 1.Tim 6/10. Cf W przen.*

pobłądzić około czego (2): *BielKron 7v; A dánie Duchá ś. tym ktorzy nas rządzą/ pewnym iest dowodem/ iż pobłądzić nigdy około náuki [...] nie mogą. SkarKaz 206b.*

pobłądzić na czym (3): *RejWiz 147v; SkarJedn 146; A mnieýszy grzech iest człowieká zabić/ [...] niżli ná śtáwieniu práwá pobłądzić. SkarKazSej 700a.*

pobłądzić w czym (17): *BierEz Dv, D2; KlerPow 10; BierRozm 20; A ták niechay tve dzyatki/ róstroplnie fie rządzą/ Tedy w cnotliwych śpráwách/ nigdy nie pobłądzą BielKom B4v; KrowObr 204; Mącz 284d; PaprPan Gg3; SkarJedn 205; SkarŻyw 293; ReszPrz 96; BielSen 9; GórnRozm H3; Izali/ iáko mowi Tertulianus/ ták wiele kościołow w iedney wierze pobłądziło? SkarKaz 550b, 455b; SkarKazSej 662a, 700a; [Táká Cauffę gdzie idzie o gárdło/ dla tego długo rozbieráią: iż gdyby w niey pobłądzili/ iuzby śię popráwić niemogli. PlutBBud P3].*

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Iż Concylium Niceńskie wielkie/ y infze Concylia pierwze pobłądziły/ iż żon wlánych kápłanom mieć dopuściły? *KrowObr 236.*

Szereg: »pobłądzić a wystąpić« (1): Minus pavebam ne peccaret, Bárzom fie bał by w czym nie pobłądził/ á nie wyłtąpił. *Mącz* 284d.

W przen (2) : Tákíey wam/ przeważni Senatorowie/ mądrości z niebá potrzeba. Bo ludzka rychło pobłądzi *SkarKazSej* 660b.

Zwrot: »pobłądzić od drogi [czego]« (1): Mąż ktoryby pobłądził od drogi náuki [*qui erravit a via doctrinae*] między wielą obrzymow będzie miełzkał. *Leop Prov* 21/16.

Przen (2) : Lecz y tać [*cnota*] fie dorządziła Barzo iakos pobłądziła *RejFóz* D6; GDy łączęście niechce/ y ráda pobłądzi *KochFrag* 39.

3. *Pomylić się, niewłaściwie ocenić rzeczywistość [w czym]* (2) : bo iuż byli pobłądzili Astronomowie álbo żeglarze w kompáliech *BielKron* 444v; *Mącz* 215d.

4. [*Zwrot*: »pobłądzić szykiem« = *zmieszać szyki, pójść w rozsypkę*: Sciał Chorążego [*krzyżackiego*] y wziął Chorągiew od niego/ A przebił fię z nią ná zad do woyłká swoiego. Zá tym Niemcy bez znáku pobłądzili łązykiem *StryjKron* 536.]

Synonimy: **1.** *chybić, omylić się*; **3.** *chybić, zagubić się, zginąć.*

Formacje współrdzenne cf BŁADZIĆ.

Cf **POBŁADZENIE**

MMk, RS